

Gibanje Jadranske straže v Dravski banovini.

Nikjer v državi se ni utrdil in razširil PJS tako kot v Dravski banovini. Na več kot 600 šolah je organiziranih 65.000 mladih stražarjev obeh spolov in vseh kategorij šol: srednjih, strokovnih, meštanskih in osnovnih. Srednje in meštanske šole imajo vse PJS, pretežna večina strokovnih šol enako in dve tretjini osnovnih šol je že pod praporom v morje potopljenega buzdovana kraljeviča Marka. Prijavljajo pa se vedno še novi Pomladki in novi člani.

Odsek PJS v Ljubljani vzdržuje s svojimi Podmladki stalno pismeno zvezo. Pomladki pridno naročajo društvene znake in legitimacije, ki jih imajo naši Pomladkarji v slovenskem jeziku. O. O. JS v Ljubljani je za božič izdal 10.000 krasnih razglednic s sliko pokrovitelja JS Nj. Vis. prestolonaslednika Petra kot mornarčka ob krmlju. Večino razglednic so razprodali Pomladki in O. O. je moral naročiti novo izdajo. Za veliko noč bo izdal O. O. krasne barvane razglednice. Nj. Vel. kralja. Priporočamo jih bratskim Pomladkom širom Jugoslavije. Tudi druge predmete, ki se prodajajo v korist JS, so Pomladkarji in Pomladkarice ponekod pridno razpečavali. Odsek deli iz zaloge O. O. Pomladkom brezplačno pomorsko slovnstvo, razposlala je vsem šolam himno JS, da jo bo prepevala vsa slovenska mladina in na kongresu JS 1955 in mogočno manifestirala za naše morje.

Glavna naloga, ki sta si jo zadala ljubljanski in mariborski O. O. J. S. je, da čimprej zgradiata ob Jadranu mladinski dom za revne, potrebne in delovne Pomladkarice. V ta namen je banovinski izvršni odbor JS ustanovil posebni socialni fond, kamor se stekajo dohodki od razprodanih društvenih izdaj. Prodajajte jih. Pomladki, s tem boste koristili pred vsem sebi! V kratkem dobe vsi Pomladki društvene koleke v razpečevanje. Pridno na delo, da bo dom čimprej resnica! Tudi šolske potrebe, mineralna voda Rogaska Slatina in nekateri gospodinjinski predmeti se prodajajo v korist socialnemu fondu. Zaveden Pomladkar zahteva vedno le te! Rogaska Slatina nam je že izročila 20.000 Din za socialni fond. 15. aprila priredi O. O. JS v Ljubljani v namene socialnega sklada veliko javno tombolo. Ljubljanski in okoliški Pomladkarji in Pomladkarice pridno prodajajo tombolske tablice. Glavni dobiček je 5000 Din v gotovini. Dobitkov je preko 300. Pomladki dobe 10% od razprodanih tablic za svoje izlete. Tudi mariborski O. O. JS priredi v isti namen s svojimi Pomladki javno tombolo.

V Dravski banovini so odstopili naši mladinski listi »Vrtece«, »Naš rod«, »Omladina«, »Razore«, in »Zvončke« del svojega prostora pokretu PJS in priobčajo članke o našem morju in pomorstvu kot tudi druge društvene oglase. Odsek PJS se jim za njihovo naklonjenost najlepše zahvaljuje! Pomladkarji in Pomladkarice, naročajte se pridno na imenovane liste, saj so pisani za Vas in delujejo v Vaše dobro! Dopisujte pa pridno tudi v oficijelno glasilo »Podmladak Jadranske straže«, ki izhaja v Splitu in ki naj bi bili naročeni nanj vsi Pomladki!

Naše vrste rastejo in se večajo in to nam je v bodrilo, da nadaljujmo s svojim domoljubnim delom, dokler ne bo slednji slovenski učenec in dijak, možki in ženska, v našem kolu.

Tedaj pa ne bomo na vrhuncu poti, tedaj se bo naše delo šele pričelo. — Čuvajmo naše morje!

S. Kranjec

Zlata doba naših primorskih mest.

Zadnji dve stoletji pred sramotno kupčijo, s katero so l. 1409. Benečani zavladali dalmatinski obali, zlasti pa še zadnjih 50 let po zaderskem miru so imela naša primorska mesta svoje najlepše čase. Split in Trogir, Zadar in Šibenik, Hvar in Korčula ter Kotor so bile avtonomne, od vladarja skoraj popolnoma neodvisne mestne občine, ki so same odločale o svoji notranji upravi pa tudi samostojno sklepale pogodbe med seboj in celo z drugimi mesti iz tujih držav. Njih skrb se je tikala predvsem pomorske trgovine, od katere so živeli. Po morju so izvažali na blizu in daleč svoje blago, po morju so dobivali tuje pridelke in izdelke, ne le zase, ampak tudi za svoje več ali manj obširno zaledje. Zlasti mesta na otokih so bila navezana na uvoz žita po morju, ki ga doma niso dovolj pridelovali. Njih življenje, njih blagostanje in omika so bili tako rekoč darovi morja, ki so